

Japanese encephalitis

Na cava na Japanese encephalitis?

Na Japanese encephalitis e dua na mate e bibi ke tauvi iko ka kunekune dredre. Na mate qo e dewa ni kati keda na namu.

Na cava na i vakatakilakila ni mate qo na Japanese encephalitis?

E levu na tamata era sega ni kila nai vakatakilakila ni sa tauvi ira tiko na mate qo na Japanese encephalitis.

So vei keda e na vakila:

- Katakata ni yagomu
- Mosi ni ulumu
- Na luwaluwa

Ke sa bibi vei iko na mate qo (ena dua mai na vei rua na drau ka limasagavulu na tamata) ena Va kila na:

- Mosi ni domo
- Veilecayaki
- Sautaninini
- Yali na yalomu,sega ni vakilai iko tu
- Manumanu soni
- Paralase

Ke o sa vakila veiiko na veivakatakilakila kece oqo,mo qirita sara na vuniwai ena kena gauna totolo se Health Direct ena naba oqo 1800 022 222 se qirita na 000 veiiratou na tabana ni leqa tubukoso se sikova e dua na tabacakacaka ni leqa tubukoso e voleka vei iko.

Mai veiira ko ra tauvimate bibi sara, eso e sa na tauvi ira eso tale na veimate ena nodra bula tauoko se mani mate sara.

Gauna sa kati iko oti kina na namu ko kauta tiko na mate dewa, e sa na oti e 5 kina na 15 na siga na nomu sa na qai vakila na I vakatakilakila I yagomu.

E dewa vakacava na matedewa qo Japanese encephalitis?

Na matedewa qo Japanese encephalitis e vu mai na nona lai kati Ira na manumanu koya ra sa tauvi ira tu na mate oqo na namu (me vaka na vuaka,manumanu ni wai),oti ya me sa qai mai kati keda na tamata.

Na tamata e sega ni rawa ni vakadewa taka na Japanese encephalitis ki vua tale e dua na tamata. E sega ni rawa ni da tauvimate ke da taura e dua na manumanu e tauvi tu na se koya tu na mate se kana lewe ni manumanu.

O cei ena tauvi koya totolo na matedewa qo Japanese encephalitis?

O Ira ena totolo nodra tauvi ira na mate qo na Japanese encephalitis:

- Oira na dau cakacaka se cakava eso na cakacaka e tautuba (keba,qoli,taubale,teitei) ena vanua e dredre vakalevu
- Oira na cakacaka se ra tiko volekata na bai ni vuaka (na namu ke kati era na vuaka e vaka kababa na mate ena tiko vua ka na rawa ni vakadewa veiira e levu sara na namu ke sa ma ni laukati)

O na kila vakacava ni sa tauvi iko tiko na Japanese encephalitis?

Ke sa tiko veiiko na veivakatakilakila volia tu i cake,na vuniwai ena cakava eso nai vakatovotovo ena kena vakarautaki na sabolo ni Japanese encephalitis ni nomu dra me laurai ke tiko viko na wai mai na nomu sui me rawa ni valuti se tarovi kina na mate qo.

Na cava na I wali ni Japanese encephalitis qo?

E se sega ni dua na I wali ni mate qo na Japanese encephalitis. Vei ira na sa tauvi ira tiko na mate qo, era gadreva na veitokoni mai valenibula. kei na vanua ni veiqraravi vei Ira na tauvimate bibi.

Meu levea vakacava na mate qo na Japanese encephalitis?

Na gaunisala vinaka duadua me levei kina na Japanese encephalitis o ya me kua ga ni kati keda na namu.

Mo taqomaki iko:

- Mo vakayagata na I lumu ni tatarovi ni kati ni manumanj lalai. Na I lumu vinaka duadua e tiko kina diethyltoluamide (DEED), picaridin, se waiwai mai na moli karo kei na eucalyptus
- Mo dara na I sulu e balavu, ka roka vulavula ena gauna o tiko kina e tautuba.
- Mo daramaka na I vava e taqomaka na yavamu
- Mo kua ni vakayagataka e levu nomu gauna e tautuba ena mataka kei na yakavi, baleta ni ra dau levu kina na namu
- Mo biuta na I lawalawa ni manumanu lailai ena katuba leka, se katuba levu, qara se I curucuru tale eso
- Mo vagalalataka na taqe ka maroroya tu na wai ka rawa ni vakasucu kina na namu
- Mo vakayagataka na I vana ni wainimate ni manumanu lalai,na i vana lalai koya dau solia mai na I boi I lomani vale (loma), kuvui ni namu (tautuba) me rawa vagalalataka na rumu ka vakasava talega na namu ena so na vanua
- Vakayagataka na lawa se sikirini ni namu

Na I cula ni tatarovi ni Japanese encephalitis

Na I cula ni tatarovi ni mate qo na Japanese encephalitis e vinaka ka yaga vei keda.Mai vei na gone vula 2 ka lako cake. Sa rawa ni ko cula ena I cula ni tatarovi oqo.Na I cula ni tatarovi oqo e gadrevi ga vakalevu veiira na rawarawa ni tauvi ira na mate qo na Japanese encephalitis.

Vulica e levu tale na ka se o cei e rawa ni taura na I cule ni tatarovi ka sega ni saumi.

Na I cula ni tatarovi oqo e gadrevi vakalevu vei Ira na dau veilakoyaki ki na veimatanitu ka ririkotaki ni levu kina na mate qo. Ke o nanuma ni o na rawa ni taura na I cula ni tatarovi qo, mo qai laki raici nomu vuniwai ga.